ZEITUNGSDRUCKSACHE

Рік II . 118. (2.4) Середа, 4. червня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Зустріч Фірера з Дуче

Вчора, 2. 6., урядово повідомили з Бреннеру:

Фірер і Дуче зустрінулися сьогодні на Бреннері і перевели багатогодинну розмову про політичне положення в приявності німецького міністра закордонних справ фон Рібентропа та італійського міністра закордонних справ ґрафа Чяна. Розмова проходила в дусі сердечної приязни і виявила повну однозгідність поглядів державних керманичів обох союзних країн.

—o—

Крета вільна від анґлійців

БЕРЛІН, 3. 6. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подало у своюму повідомленні з 2. 6. ц. р.:

Бої за Крету закінчені. Ввесь острів вільний від ворога. Вчора німецькі відділи зайняли останню точку опору побитих анґлійців, залив Сфакію. Німецькі гірські відділи зломили в горах на північ від Сфакії останній британський спротив і взяли в полон дальших 3.000 анґлійських вояків. Німецке летунство вдатно підтримувало ті останні військові дії, що їх метою було очистити терен. На морі між Кретою й Олександрією німецькі літаки знищили трьома бомбами один британський контрторпедовець, що входив до складу одного ворожого відділу фльоти.

У Північній Африці артилерійські й стежні дії перед Тобруком. Німецькі та італійські літаки затопили в заливі Тобруку 5 менших транспортових кораблів і важко ушкодили ворожі протилетунські батерії.

Останньої ночі відділи німецьких летунських сил обкинули розривними й запальними бомбами британський привозовий порт Менчестер. Нагальні вибухи та великі пожежі спричинили нове велике знищення промислових заведень і складових домів. Дальші летунські атаки звертались проти заливів південно-західної та південної Анґлії. На південний схід від Ебердін і на північ від Шотляндії німецьке летунство знищило 2 ворожі торговельні кораблі загальної місткости 6.000 тон і важко ушкодили ще один великий ворожий торговельний корабель.

Ані вночі, ані вдень не було ніяких ворожих дій над Німеччиною.

Марш. Ґерінґ до летунів

БЕРЛІН, 3. 6. — Державний маршал Великонімеччини і головний командант летунства, Герман Ґерінґ, видав такий денний наказ:

Боєвики за Крету, друзі! Великий славний чин в історії нашої молодої зброї закінчений. На Креті повівають наші переможні прапори. Ви, мої спадуни-стрільці та повітряні війська, Ви, мої летуни, спільно з Вашими друзями з армії, під проводом Ваших досвідчених начальників усіх ступнів, довершили чину, єдиного в історії. Безмежно гордий і щасливий голошу Фірерові виповнення його наказу. Ви доказали пред цілим світом правдивість слів Фірера: „Немає ніяких нездобутих островів!"

Я знав, що моє геройське, у важких боях загартоване летунство вміє тільки перемагати. Також і ця перша й смілива операція через море мусіла немов буря змести ворога продовж кількох днів. В цій акції взяли також участь італійська воєнна фльота і частини італійського боєвого летунства та сухопутньої армії з випробованою вже відвагою.

Спадуни - стрільці, навіяні безстрашним пробоєвим духом, тільки власними силами в геройській боротьбі розбили переважаючого противника. Де Ви висіли на сушу, там Ви по геройськи наступали, як також завзято боронилися. Поодинокі боєвики довершили надлюдських чинів під гарячим сонцем на скалистій землі. Ваша сила — це була непохитна націонал-соціялістична віра в перемогу та свідомість вірної підтримки друзів з повітря, що очистили небо з ворога та невтомно година за годиною доволи допомогу транспортовими літаками. Серед граду бомб наших боєвих ескадр замовкли гармати ворога, втік противник з своїх укріплених становищ, тонули або горіли анґлійські воєнні й торговельні кораблі, що хотіли плисти на допомогу. У старій дружбі зброї з великих днів Нарвіку — летуни й гірські стрільці зайняли острів і таким чином викинули Анґлію з важних становищ у східній частині Середземного моря.

Друзі! Цілий німецький народ повний найглибшого подиву й безмежної вдяки за Вашу найновішу перемогу. Разом з нашим летунством згадує Німеччина, захоплена й горда, героїв, що жертвували в бою за Крету своє життя і здоровля. Вперед згідно з духом переможців з Крети! Нехай живе Фірер!

В Тобруку затоплено 5 кораблів

РИМ, 3. 6. — Головне Командування Італійської Армії подає:

Ескадри німецького й італійського летунства заатакували у пристані Тобрука в Північній Африці кораблі та уладження охоронної бази. Затоплено 5 кораблів. Обкидано влучно бомбами батерії протилетунської артилерії. Вибухла пожежа в одному з магазинів погінних матеріялів. Вночі з 31. 5. на 1. 6. анґлійські літаки бомбардували Бенгазі. Артилерія зістрілила один ворожий літак, 5 осіб залоги забрано в полон. Італійські війська співдіяли з німецькими на Креті. У Східній Африці положення без змін.

—o—

Чергова зустріч на Бреннері

Краків, 3. червня 1941.

Бреннер! — Коли почуємо з голосника радіоапарату, чи прочитаємо в часописі — мимохіть спиняється на тому слові наша увага. Бреннер — це просмик на пограниччі двох заприязнених держав, а при тому місце історичних зустрічей Фірера з Мусолінім. Таких зустрічей було вже декілька й усе вони мали своє окреме значіння, бо після них приходили або нові важливі події, або на них вирішувались вагітні справи.

Інакше — Бреннер був досі тим місцем, на якому западали постанови двох провідників держав оси, місцем зустрічі двох будівничих нової Европи й місцем, де звичайно перетинано новітній ґорґійський вузол в заплутаному політичному положенні.

Тож не диво, що й цим разом світ мусить насторожити слух та свою увагу, битися з думками із цим нерозгаданим: що саме було вирішене на Бреннері.

Та в тому й річ, що події заскакують навіть найбільших політиків, що вони приходять з нечевя, спадаючи як грім з ясного неба, так що ніхто не може забавитись навіть у пророка. До речі — це також одна з тайн тих величезних осягів не лише на боєвищах, але й у політичній тактиці.

Тому нічого не залишається, як виждати, що буде. І ввесь світ жде зі запертим духом. І жде на певну несподіванку, бо Бреннер усе був несподіванкою. Цим разом також. У тому навіть не сумніваємось.

Остання бренерська зустріч випала саме на подзвінне балканської кампанії, коли до решток анґлійців вигнано з островів, закінчуючи цю героїчну епопею перемогою на Креті і то перемогою, якої світ не бачив.

Крета, овіяна леґендою про непрохідні лябіринти та Дедалеві й Ікарові крила, тим разом побачила вже наявну „крилату" дійсність. Це було щось більше, ніж міт, навіть, ніж казка найбуйнішої фантастичної видумки. Німецькі сталеві птахи закрили всеньке небо, а на землю посипались німецькі спадуни. Скриті по кретських зацементованих лябіринтах австралійці й новозеляндці не встояли проти цього новітнього змія, а їхній командант, ген. Фрайберґ згинув під розотерещеним літаком. Не була це почесна смерть для ґенерала, що залишив свої війська на поталу, а сам спасався на крилах. Леґенда про Ікара, що йому стопилися воскові крила від сонця, куди краща, більше героїчна.

При цій нагоді ще одна леґенда мусіла розвіятись, леґенда про острів і непереможність анґлійської фльоти.

Виявилось, що для такого вояка, як німецький — немає островів. Ці слова Фірера підчеркнув у своїм наказі до німецького летунства держ. маршал Ґерінґ. Виявилось і те, що летунство перемагає фльоту. Найкращий доказ, що анґлійська фльота вивтікала з грецьких вод уже до решти і скупчившись в трикутнику між Олександрією та Кипром, тривожно позирає тепер на небо...

Духова потреба праці

Що далі, тим сумніше стає, коли придивлєщся, як наші громадяни — і то старші і молодші — ставляться до праці. Досі ще, не зважаючи на те, що маємо перед очима ідеальний приклад духової потреби праці німецьких громадян, праці без примуки, праці творчо-радісної, безперервної, сумлінної, праці без огляду на те, що діється чи може діятись за день — у нашому ставленні до праці нічого не змінилося. В нас усе ще помітні сліди біблійного передання, що праця — прокляття, Божа кара за гріх первородний. В нас помітні ще сліди і польського й російського ледащого панства, жидівського хитрунства, а то й тієї циганської працененависти, бо цигани плентаються між нами ще й досі.

Мусимо голосно сказати, що щораз важче знайти нам справжнього працівника чи то бюрового чи фізичного, в якому жила б потреба праці, що працював би охоче, з радістю в очах, із відчуванням себе творцем нового життя, — що працював би без догляду, підштовхування, нагадування. Маємо щораз частіщі приклади втечі від праці, що дає цілковиту можливість чесного прожитку, та шукання способів до існування без праці, чужим коштом.

Та найсумніше це явище серед молодих людей. Маємо приклади, що юнаки, голодні, обдерті й брудні, кидають платну працю, бо, на їхню думку, вона „важка" (треба бути лише акуратним і трохи напружувати мозок) або „її багато" (не можна сидіти зі зложеними руками). Щораз частіше бачиш на вулиці молодих людей, які, не знати, з яких джерел черпають засоби на прожиття, які шукають їх, мовляв, у політиці, чи інших легких комбінаціях.

Щораз частіше чуємо нарікання працедавців на несовісну працю їхніх „інтелігентських" працівників та розпити: „Дайте працьовитого діловода, секретаря, доглядача над робітниками".

Ще гірше стоїть справа з нашими фізичними працівниками. Життя дає нам неймовірні факти. Тесля, бачучи, що робота пильна, вимагає сто зол. за день. Самоуки-слюсарі в тих самих умовинах нічого не роблять, бо не можуть здерти за день кілька десятків зол. А коли доходять до голоду, нарікають на свій народ, на своє суспільство.

Подібні явища починаємо помічати вже й серед наших новиків „промислу" та „торговлі". Багато різних річей вже дешевше можна купити з вільної руки в Люблині, чи в Варшаві, ніж у містах Холмщини у своїх людей.

І з соромом треба відмітити факт, що українцям щораз частіше доводиться звертатись до ремісників-жидів, шукати собі поживи в неукраїнських харчівнях, купувати ті чи інші речі „спід поли" в неукраїнців. Коли б не довелося шукати серед українців і умових працівників!

Не можна, до речі, не згадати тут і про суспільних працівників. Їх стає щораз менше. Запал (деякий), що ми бачили його ще перед роком, вигасає. Сьогодні притягнути когось до громадської праці щораз важче. Весь тягар падає на нечисленні одиниці.

Одним словом, скрізь помічається **брак духової потреби праці**, що творить зміст і рацію істнування людини та джерело задоволення й примирення з дійсністю.

Тому треба добре призадуматися над цим лихом та як йому протиділати. Чому саме **духова потреба праці** — для нас й для народу — серед нас не зростає, а навпаки — заникає?!

В. Островський.

Велике враження перемоги на Креті

БЕРЛІН, 3. 6. — З приводу блискучої німецької перемоги на Креті та панічної втечі англійців з того острова, ціла Еспанія висловлює переконання, що чогось подібного ще взагалі не було і що та воєнна подія притьмарила всі інші воєнні дії. При тій нагоді мадритський щоденник **„Йоха дель Люнес"** пригадав заяву Черчіля про те, що **втрата Крети буде для імперії більшим ударом, як заломання британських становищ на Балкані**, бо цей острів є центром британської політики у східній частині Середземного моря.

Німецька перемога на Креті викликала **величезне враження в Злучених Державах. Щоденник „Ню-Йорк Таймс"** написав з того приводу, що це є найбільше драматична й очевидна перемога, яку досі в порівнянні з іншими родами зброї. виборола летунство. Щоденник зазначує, що англійці були на Креті в дуже сприятливому положенні і мали в руках всю важку зброю, артилерію, позви, тощо. Навпаки, німці тоді, коли займали Крету, були в куди гіршому положенні, бо перш усього не могли вжити прикметної для блискавкової війни зброї.

Не менше враження зробило зайняття Крети також і в Англії. Лондонський **„Таймс"** пише, що перевага в повітрі має **більше значіння, як перевага на морі**. Головний англійський пресовий орган думає, що Крета була першою спробою того, до якої міри можна вжити летунство проти морської фльоти. Бої за Крету сильніше доказали перевагу летунства, як бої під Дінкірхеном. На думку „Таймса" німецька воєнна техніка вимагає, щоб англійці при вишколі своїх вояків більше уваги звертали на поодинокого вояка, як на більші одиниці. Також усі інші англійські щоденники так само пишуть з приводу втрати Крети і при тому намагаються поробити висновки політичного і військового значіння. **„Дейлі Телеґреф"** пише, що британська катастрофа на Креті є важким ударом у британські воєнні становища на Середземному морі й одночасно з тим для поваги Англії на Близькому Сході.

—o—

Положення в Бомбаю далі поважне

ШАНХАЙ, 3. 6. — Дотеперішні надії англійців на насильне удержання спокою серед індійського населення знову падають, бо з Дельгі повідомлють про вибух нових заворушень у Бомбаю. Наново падають жертви. Англійці тримають це в тайні. Та положення постійно загрожується. Фабрики й підприємства далі позамикані, у школах немає науки.

Індійська ґазета **„Азад Гіндустан"**, що виходить у Шанхаю, цей закордонний індійський орган, що не підлягає англійським т.ливам, пятнує крилаті слова Ідена про удержання свободи індійців усіми силами й називає промову безличною брехнею. Бо тисячі індійців сидять по тюрмах тільки за свої промови про свободу, а Англія не жахається найлютіших масових вбивств, щоби тільки замкнути вуста неприємним бесідникам зпоміж народу.

—o—

ВЕНЕНТ ПРИБУВ ДО НЮ-ЙОРКУ

НЮ-ЙОРК, 3. 6. — До Ню-Йорку прибув літаком з Лондону американський посол Венент, щоби скласти звідомлення про положення в Англії. Він відмовився дати пресі якінебудь пояснення, подав тільки, що відвідає Голла й Рузвелта.

—o—

ПОБАЖАННЯ ФІРЕРА ДЛЯ ҐЕН. АНТОНЕСКУ

БЕРЛІН, 3. 6 — Фірер переслав телеґрафічно побажання начальникові румунської держави, ґен. Антонеску, з приводу його 59-тих уродин.

—o—

ТРАНСЙОРДАНІЯ ПРОТИ АНҐЛІЙЦІВ

БЕЙРУТ, 3. 6. — З Аману, столиці Трансйорданії, повідомляють, що трансйорданські війська, які досі стояли під анґлійською командою, збунтувалися та намагалися перейти на іракський бік. Іракські літаки перелітали над арабськими оселями в Трансйорданії й Палестині та скидали тисячами протианґлійські летючки. Населення збирало та читало пильно.

—o—

ПЛАТНИЧІ ВЗАЄМИНИ З РУМУНІЄЮ

БУКАРЕШТ, 3. 6. — Румунське міністерство господарських справ подає, що, по думці німецько-румунської умови з 2. травня, всі платності між Румунією і Грецією, як також між Румунією і Сербією будуть від 1. черяня переходити через німецько-румунський клірінґ. **Це торкається** тих платностей, що виринуть з договорів після 1. червня 1941 р. Платності з договорів, передбачених не в німецьких марках, будуть перераховувати по розрахунковому курсі даної валюти з попереднього дня.

—o—

БОЇ В АФРИЦІ

РИМ, 3. 6. — **Головне Командування Італійської Армії** подало 1. ц. м.:

На південному фронті **Тобрука** в Північній Африці відперто ворожий випад, підтриманий панцирними возами, з втратами для ворога. Летунство затопило анґлійський моторовий вітрильник з вантажем амуніції для Тобрука. Залогу, що кинулася до моря, врятовано. Інші літаки обкидали бомбами портові обекти й укріплені становища в Тобруці, при чому вилетів у повітря магазин муніції. Вночі з 30. на 31. V. ворожі літаки обкидали кількома бомбами Бенґазі.

У Східній Африці підчас останніх боїв у районі Дебареку анґлійські війська мали великі втрати. В районі Ґалля й Сідамо італійські частини ставлять завзятий опір.

—o—

Европа й наше народнє мистецтво

Відень, травень 1941.

Не знаю, чи писав хто про цю книжку, але поминути її мовчанкою годі. Є це велитенське, люксусове видання „Фольккунст ін Европа" („Нар. мистецтво в Европі"), видане напередодні цієї війни берлінським В-вом Ернст Васмут, — одна з тих книжок, що їх можуть видати тільки німці. В книжці є 120 прегарною кольоровою технікою друкованих таблиць, на кожній 10—15 зразків і на цих таблицях — усе, що створили своїм генієм народи Европи: їхнє народнє мистецтво. Ціна книжки висока (36 РМ), але й вартість її постійна, це твір роду основний твір, створений безсумніву велетенським зусиллям праці.

У голові просто пестриться, коли вже хочби тільки побіжно листкується картки. Від суворої Швеції й Ісляндії через Німеччину йдете до сонішної Еспанії, Італії й Греції (тут відразу помічається, який великий вплив грецького нар. мистецтва на наше), щоб перейти до словянських держав — Югославії, Болгарії, Чехословаччини, Польщі та европ. Росії, між ними Румунії й Мадярщини. Біля кільканадцяти таблиць не можете не спинитись, бо пізнаєте, що це — ми! Підписи внизу: Мадярщина, Чехословаччина, Польща, Румунія, Европейська Росія.

Я завдав собі труду і перейшов усі пояснення до зразків нар. мистецтва зі згаданих держав — і не даром: на 87, 104, 108. 116 і 117 таблиці таки найшлося дещо: коло вишивок і килимів, що ними чванится Румунія, є пояснення, що це твори рутенів із Буковини (87 таблиця), такі ж вишивки та гуцульський кожушок на польській таблиці (104) пояснено місцем походження „Зідполен-Украіне" і „Станіслявов" (про оригінали цих річей написано, що вони в Нац. Музею в Варшаві), про цілу таблицю чудової кераміки з підписом „Полен" (оригінали в Музеї Народознавства в Відні) написано, що це „твори гуцулів із Сх. Галичини з 19. ст." (таблиця 108), а зразки вишивок і тканин із 116 і 117 таблиць, під якими підписано европейську Росію, мають у дужках ближче пояснення „Украіне" та що оригінали їх находяться в Москві.

І ось стає мені перед очима Музей Наукового Товариства ім. Шевченка й низка таких регіональних наших музеїв. Скільки там цього багатства!

Але до себе маймо тільки жаль, що не вміємо показати навіть того, що є найбільшим нашим скарбом.

Анатоль Курдидик.

Арештування шефа єгипетської армії

БЕЙРУТ, 3. 6. — Анґлійці арештували шефа єгипетської територіяльної армії Абдула Рахмана Аззама за те, що немов то він замішаний в аферу Мазрі Паші. Як знаємо, анґлійці мали Мазрі Пашу арештувати, але він скривався та його досі не вдалося вислідити. Тоді також Абдул Рахман Аззам скривався деякий час, а відтак був під доглядом поліції. Тепер його арештовано. Одночасно британський посол у Каїрі жадав від єгипетськ. уряду знесення недоторкальности посла Алі Магер Паші, колишнього шефа королівського кабінету. Алі Магер Паша скривався також після того, як зник Мазрі Паша перед поліцією. Анґлійці обвинувачували Магер Пашу у співучасті в комплльоті Мазві Паші й поставили його перед альтернативою або відтягнутися зовсім від політичного життя, або опустити край. Він відкинув одначе ці домагання. Тому анґлійська дипльоматія поставила до єгипетського уряду це нове домагання. Алі Магер Паша має намір говорити про ту цілу аферу в сенаті.

Тимчасом таки вдалося колишньому єгипетському шефові ґенерального штабу Мазрі Паші втекти заграницю, дарма, що анґлійці докладали повних сім тижнів усіх зусиль, щоби його винайти.

Ці всі події просто електризують єгиптян, напруження зростає. Багато студентів і учителів попало вже за революційну акцію в тюрму.

СХОВИ В РУМУНІЇ

БУКАРЕШТ, 3. 6. — Румунський уряд видав розпорядок, щоби впродовж 15 днів усі державні власті, публичні й приватні підприємства та власники домів у Букарешті й на його передмістях приладили пивниці на схови. Де нема відповідних пивниць з сильним склепінням, треба побудувати схови по подвірях чи на близьких площах, що хоронили б перед відломками бомб. За занедбання цих розпорядків чи за перешкоджування назначено кари вязниці 6—24 місяців і грошеві до 50.000 леїв.

— **НА ФРАНЦУЗЬКІЙ РІВІЄРІ арештували та посадили до концентраційних таборів 65 жидів. 250 жидам визначено місце примусового побуту. Згадані жиди займалися нелегальною торговлею золотом, дорогоцінностями й харчами.**

Д-р СТЕПАН БАРАН

Останній підпис І. Франка

Світова війна в 1914 р. застала Івана Франка у Львові важко хворим. Давня недуга робила помітні поступи і лікарі не були вже в силі її спинити. Колись бистрий, ясний ум — знесилений, безладні стали його руки. Невідрадні були й родинні умовини. Хвора дружина, два сини на війні. Дочка, віком наймолодша, виїхала в часі російської окупації до Києва й більше до Львова не вернулася. Смерть найстаршого сина, Андрія, молодого ґімназійного вчителя, що помер перед світовою війною, відбилася дуже відємно на психічному настрою великого письменника, тим більше, що з усіх своїх дітей він любив його найбільше. Одинокою розрадою було те, що міг ще ходити і що в ряди-годи навідувався до нього хтось з ближчих знайомих львівських українців, що лишилися у Львові та дехто з придніпрянських українців, які припадково в часі російської окупації приїздили до Львова.

З Іваном Франком був я особисто знайомий від кільканадцяти літ, ще зі студентських часів, коли, на запросини поета, я одив не раз в його хату та мав нагоду познайомитись зріднею та умовинами його життя. Франко цікавився дуже тодішнім нашим студентським життям і нашими загально громадянсько - політичними обставинами й подіями.

Згодом не бачив я Франка низку літ, поки я стрівся декілька разів із ним в редакції „Діла" щойно в 1913 р., коли я постійно осів у Львові. Поет був уже тоді поважно хворий. По своєму повороті до Львова з воєнної еміґрації у Відні, у вересні 1915 р., заходив я, як член виділу Наукового Т-ва ім. Шевченка, до канцелярії цього товариства і тут восени 1915 р. говорив декілька разів з Франком, що тоді ледви вже ходив. Саме в тому часі був відкритий у Львові в будинку Дяківської Бурси при вул. Петра Скарги, що побіч святоюрського собору, Захист для січових стрільців, де перебували виздоровці і ті, що здавали університетські іспити. В одній із соняшних кімнат цього Захисту приміщено й недужого Франка. Січові Стрільці з великим пієтизмом віднеслися до поета, а лікар УСС, д-р Володимир Щуровський, заопікувався ним. На кілька годин щоднини заходив до поета його приятель з дрогобицьких ґімназ., а відтак і студентських часів у Львові, також уже покійний, скарбовий радник Карло Бандрівський. Десь значно пізніше поселився в Захисті братанич Франка, шістнадцять чи сімнадцятьлітній сільський мало здисциплінований парубок Василь Франко, що пересиджував цілими днями в кімнаті недужого.

З початком березня 1916 р. прийшов ранком до моеї адвокатської канцелярії радник Бандрівський і сповістив, що з Франком дуже погано і що, на думку лікарів, слід числитися з його скорою смертю. Згадав при тому, що говорив обережно з недужим про потребу списання завіщання (тестаменту) та що недужий цього не хоче зробити. Та в розмові на цю тему Франко згадав про мене і прохав мені переказати, щоб я зайшов до нього. Ми умовилися, що зайду до Захисту того ж самого дня між 5-ою і 6-ою годиною пополудні.

Так і сталося. В кімнаті недужого застав вже пок. Бандрівського і його братанича. Недужий вже на перший вигляд робив враження, що не довго буде між живими, так був зіслаб і такий був апатичний. Воєнними подіями вже не цікавився, а довша розмова видимо його томила. Перебігав з теми на тему й кілька разів жалувався, що нема біля нього нікого з дітей. Зокрема жалувався, що дочка Ганна, не зважаючи на його прохання, не вернулася з Києва тоді, коли ще до червня 1915 р. могла була це зробити. Мій побут в Захисті тривав тоді не цілу годину й я вважав за доцільне при цій зустрічі не торкатися зовсім справи завіщання. Прощаючись, просив мене Франко, щоб я в найблишчому часі знову зайшов до нього.

Бандрівський сповіщав мене майже щоднини про стан недужого й я невдовзі вибрався вдруге до ранка — знову ж у такій передвечірній годині. Психічне розположення недужого було корисніше і він був більше балакучий. Згадав, що вже не зможе бродити у підгірській чи гірській річці і ловити рибу. При цьому запитав, чи маю у себе галицький закон про риболовлю, який, на його думку, у багатьох місцях слід би зновелізувати та припинити жахливе винищування рибного стану. Забажав переглянути цей закон і поробити до нього свої завваги. Я сказав, що такий закон з коментарем маю і йому принесу. Здалека торкнувся я справи завіщання, користаючи з відносно доброго настрою недужого. Та на саму згадку про завіщання через лице недужого перелетіла наче якась хмаринка, при чому знову згадав про дочку, якій не хотів би нічого залишити. Прохав мене ще зайти до нього, але вже зі законом про риболовлю. Я відходив у дещо ліпшому настрою, як попереднього разу.

(Докінчення буде).

З голосів преси

Японія пильнує Америку

„Фелькішер Беобахтер" передає зміст радіопромови начальника пресового відділу японського цісаря капіт. Гіраіде на тему американської воєнної небезпеки:

„Хвилі на Тихому океані підіймаються щодня вище. Але коли б мало прийти до війни між Америкою й Японією, тоді треба рахуватися з тим, що Америка воюватиме на морі тільки партизантським способом, цеб-то нападатиме на торговельні кораблі (щоб заблькувати й виголодити Японію. — Ред.). Бо ж не треба забувати, що від найближчої американської морської бази до Токійського заливу є віддаль понад 1000 миль, а кількість американських підводних суден і літаків, що могли б брати участь у наступі, доволі обмежена...

...Існує небагато таких держав, як Японія, що й на морі, й на суші, й у повітрі є рівносильні. Якщо з дальшої політики Америки виникатиме загроза для існування японського цісарства, тоді Японія у власній обороні вживе зброю. **Це залежатиме від ходу ворожої акції.** Японія ніколи не спровокує інші держави, але японська фльота підносить із дня на день свою боєву силу й не боїться навіть найсильнішого противника.

Японія вже нині бльокує своїми поверх 200 воєнними кораблями південно-китайські береги, а в західній частині Пацифіку береже Японію перед воєнною провокацією понад 300 кораблів, що вартують на цілій низці сильно укріплених морських баз. Морська летунська фльота Японії нараховує майже 4.000 літаків".

Часопис **„Токіо Нітші Нітші"**, передаючи цю радіопромову, зауважує від себе:

„Радіопромова капітана Гіраіде до японського народу представила не тільки ясне й рішуче становище японської фльоти на випадок критичної ситуації, але також зясувала недвозначно становище цілої японської імперії. Із слів Гіроіда виходить, що приступлення Японії до війни на підставі пакту 3-х не тільки дуже правдоподібне, але й що Японія все більше розуміє конечність взятися за зброю, щоб звільнитися від господарського натиску та забезпечити життя нації".

Вкінці підкреслює часопис однозгідне захоплення всього японського народу, коли він почув в закінченні промови наведені слова славного адмірала Того: „Наш народ в цьому бою або впаде, або переможе".

•

Довкола промови Рузвелта

„Ноєс Вінер Тагблят", обговорюючи останню промову Рузвелта, підкреслює в ній такі цікаві моменти:

„Промова відрізнювалася від усіх попередніх подібних вискоків Рузвелта тим, що президент Америки не спирав її вже формально на темі допомоги Англії та відповідних ідеольогічних арґументах, а висунув тезу загрози самої Америки з боку Німеччини, яка ніби то прямує до панування над світом. Ця тактика дає підстави догадуватися, що намацування японського терену американською дипльоматією не принесла Рузвелтові задовільних вислідів. Тому Рузвелт і намагався оминути в своїй промові враження, що хоче нападати, а тільки заявив, що думає лише про власну безпеку. Для арґументації „загроження" Америки виставив він дві дуже розтяжні тези, які з міжнародньо-правного становища можна назвати, лагідно сказавши, дуже самовільними. В першу чергу заіменував Рузвелт Злучені Держави оборонцем інтересів цілого американського континенту, цебто ґарантом і речником політичної безпеки всіх американських республик. По-друге, пересунув він ґеографічну границю цієї безпеки аж до рівнобіжника, що йде через Азори та Канвердійські острови. Таким чином поширив він доктрину Монро („Америка для американців" — Ред.) до поняття світової диктатури, цебто саме до того, в чому обвинувачує Рузвелт Німеччину. Доказами для нечуваних обвинувачень Німеччини послужило Рузвелтові ніщо більше, як одно тільки ствердження, що теперішнє темпо затоплювання торговельних кораблів Німеччиною є втроє вище, як спроможність англійського корабельного будівництва і більше, як удвоє — цілої англійської та американської продукції торговельних кораблів...

...Найцікавішим є однак розчарування всіх тих, що хотіли почути від Рузвелта або знесення закону про невтральність Америки, або проголошення, що всі транспорти до Англії дістануть американські воєнні конвої, які допроваджуватимуть їх аж до англійських портів. Практично було б це заповіддю вступу Америки у війну. Цього не сталося. Промова Рузвелта була тільки мішаниною всяких гіпотез та можливостей, а її ціль — дальша популяризація воєнних намагань Рузвелта серед американського населення. Вершком цієї внутрішньої пропаґанди слід уважати проклямацію „необмеженої національної потреби", яку Рузвелт спер на гіпотетичній засаді загрози".

„Ноєс Вінер Таґбл." кінчає коментар заввагою, що ця загроза Америки існує тільки в мозку Рузвелта. На дальші його кроки чекає Німеччина з холодним спокоєм.

—o—

Посмертна згадка

ЛЕВ ОМЕЛЯН ШЕПАРОВИЧ

Інж., б. сотник УГА, заснув у Бозі дня 1. червня пополудні, у краківській лікарні, прийнявши Найсв. Тайни, у 53-тому році життя, після довгої та важкої недуги. Покійний був сином гр.-кат. священика з Колодіївки біля Станиславова, технічні студії покінчив у Німеччині. Підчас світової війни служив як поручник, спеціяліст при польовій австр. радіотелеграфії. У визвольній війні був командантом польової радіовисильні та вкінці технічним референтом при Начальній Команді УГА.

Похорони відбудуться у вівторок, 3. червня ц. р. в год. 18 (веч.) з бічної салі передпохоронного заведення на Раковицькому цвинтарі у Кракові. Заупокійне Богослуження буде відправлене у гр.-кат. церкві у Кракові в четвер 4. VI. в год. 8-ій рано.

В. Й. П.!

Англ. воєнний промисл тупцює на місці

БАЗЕЛЬ, 3. 6. — Військова катастрофа англійців на Балкані виявила перевагу німецької зброї над англійською. Щоб бодай частинно затерти погане враження тієї жахливої катастрофи, англійська пропаґанда робить великі зусилля, щоб доказати, що також і англійська воєнна промисловість може повеличатися успіхами. Один з найбільше безвідповідальних аґітаторів Линдней Фрейзер заявив у лондонському радіо, що на початку війни Німеччина три рази більше виробляла зброї, як Англія, але що згодом постійно зростав виріб англійського воєнного матеріялу і що Англія тепер продукує кращу зброю, як перед тим.

Однак виявляється, що все те, що про зброєння говорить англійська пропаґанда, цілковито не відповідає дійсності. Промисловий спеціяліст щоденника „Дейлі Геролд" Джордж Томас помістив статтю під уже знаменним заголовком: **„Незадовільна праця британської воєнної промисловости"**. Там стверджує, що англійська воєнна промисловість ледви покриває 80 відсотків тієї кількости, якої можна б сподіватися з огляду на змобілізований матеріял, машини і робітників. Далі спеціялісти англійського воєнного промислу жаліються на невідповідне використовування робочих сил і на розтратність знаряддя та машин. Про відносини в англійських фабриках зброї найкраще каже така подробиця: На зборах робітників одної фабрики, що продукує сталь, заявили їм, що вони повинні працювати також і підчас летунських тривог. На те робітники відповіли, що це зайве, бо вони від кількох місяців працюють коротше, як нормально. Причиною того є неправильний довіз сирівців та погонних матеріялів.

—o—

АНҐЛІЙСЬКИЙ ТЕРОР В ІРАКУ.

БЕЙРУТ, 3. 6. — З Мосулю повідомляють, що бої в Іраку йдуть на різних фронтах під проводом ґен. Аміна Цакіса. В Мосулі перебуває низка іракських патріотів, що продовжають війну з Англією. Втікачі з Баґдаду повідомляють, що англійці завели терор у столиці Іраку. В перших 48 годинах після зайняття Баґдаду англійці увязнили понад 700 осіб. Між увязненими є жінки й діти політиків і військових, ворожих до Англії, щоб таким чином примусити їх повернутися до Баґдаду та віддатися добровільно в руки англійців. Деяким послам удалося скритися у великій мошеї Кадімет, що її обставили довкола англійські війська, з метою взяти їх голодом. Анґлійський комендант Баґдаду проголосив стан облоги, бо дійшло до зударів між населенням і англійськими військами. Молодий король Файсаль II. залишився в Баґдаді.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЧЕРВЕНЬ.

4. Середа — мч. Василиска.
5. Четвер — пр. Михайла.

— КЛЯСИФІКАЦІЙНІ КАТАЛЬОГИ. Вже давніше подали ми до відома, що клясифікаційні катальоги для народних шкіл, як і всі шкільні свідоцтва, слід замовляти в Українському Видавництві в Кракові, Райхсштрассе 34. У звязку з деякими запитами вияснюємо додатково, що катальоги висилається неоправленими зшитками, тільки оправлені аркушами враз із обгорткою на кожну клясу. Одна сторінка аркуша служить для двох учнів, отже цілий аркуш (4 сторінки) для 8-ох учнів. Для вигідности найкраще подавати, для кількох кляс та для кількох учнів у кожній клясі зокрема робиться замовлення. — Відділ Шкільних Справ при УЦК. 1-3

— ДОПОМОГА УЧИТЕЛЯМ. Український Центральний Комітет у Кракові задумує в часі цих літніх ферій прийти з допомогою тим заслуженим учителям, що захитали своє здоровля фаховою й громадянською працею та вможливити їм побут та евент. лікування у відповідних гірських і підгірських околицях. Тому, що всі віллі в наших жив…ях тепер зайняті, просимо всю українську інтелігенцію, а зокрема наших священиків і учителів, що мешкають у здорових гірських і підгірських околицях, зголошуватися якнайскоріш, а найпізніше до 20. червня ц. р., до Українського Центрального Комітету, Краків, Зелена 26/5, хто міг би дати приміщення й евент. харч бодай на один місяць для одного, чи більше учителів(льок). Очевидно, що мешкання й харч будуть платні згідно з умовою. Для цієї цілі старається УЦК за потрібну кількість учительських допомог. — Ми глибоко переконані, що наша інтелігенція поставиться до цього нашого заклику з якнайбільшим зрозумінням та піде назустріч товаришам праці, що захитали своє здоровля в службі для Бітьківщини. — Відділ Шкільних Справ при УЦК.

— ТРОЙГЕНДЕРИ-УКРАЇНЦІ міста Кракова й округи! У власному інтересі явіться в урядових Комісії Міста при УДК у Кракові, в урядових годинах, і то найдальше до 10. ц. м. Справа актуальна й важна!

— ПРОМИСЛОВЦІ-УКРАЇНЦІ (рівнож тройгендери промислових підприємств) прибудуть на сходини промисловців, що відбудуться в четвер 5. VI. ц. р. в год. 19.30 в домівці торговельників при вул. Льоретанській 18, II. пов.

— РОЗПИСУЄМО КОНКУРС на внутрішню віднову й зремонтування камяниці при вул. Майзельса ч. 1 (вхід із вул. Краківської). Оглядини потрібного ремонту за зголошенням у сторожа. Відповідні оферти предкладати до Українського Видавництва, Краків, Райхсштрассе 34, до дня 5. червня ц. р. включно. 3х

— ВПРАВНОГО КНИГОВОДА пошукує негайно УДК Краків (Льоретанська 18). Платня згідно з умовою. Подання вносити негайно.

— ПРИ УСК-КРАКІВ відкрито секції спортових ігор, каюкництва та плавацтва. Вписи членів приймає спортовий референт при УДК-Краків та що середи й пятниці на площі при вул. Коперника.

— ЗАХОДОМ НАУКОВОЇ РАДИ при УЦК відбудеться в середу, 4. червня ц. р. в год. 19 (7. веч.) в домівці „Українського Видавництва" (Краків, Райхсштрассе 34) реферат проф. Віктора Андрієвського на тему: „Хвороби нашої сучасної мови". По рефераті дискусія. Гостям раді.

— З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У ВАРШАВІ. Жіноча Секція при УДК відкриває від 1. червня ц. р. Дитячий Садок в Українському Домі на Празі. Записи приймає там же п. Силін.

— ЗАРА ЛЕАНДЕР, відома шведська фільмова артистка, прибула до Парижа, щоб грати в нових фільмах.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): Українська державна торговельна школа, Біла Підл. 28, інж. Пенчаковський А., Луків 3, Гошка Ярослав 15, Слобода Петро, Репки 5, Єнкала Володимир, Воробчик Шлях. 10, Делегатура УДК-Пулави 56.50, Український Союз, Біла Підл. 25, УОТ, Закопане 24, Ю. Третяк, Мехів 5, Корчемний В. Кельці 10, м-р Білоскурський М., Краків 5, інж. Куриленко В., Пенчиа 10, УДК-Томашів Маз. 30, Тройчиці (збірка) 45, Батюк Степан, Висока 21.39, Кекляк Степан, Підкіберг 20, Народній Дім, Белз 50, Курилів В., Пінчук 10, УДК-Сянік 1.844, Учительство, Інспек. Секрет., Грубешів 400, УДК-Краків 147.75, УДК-Ярослав (збірка) 313, УДК-Ярослав, збірка з реферату д-ра Шухевича 98.60, УДК-Кельці 100, Делегатура УДК-Енджеїв 30, Діти школи в Тиличі з концерту 35, Іваць Степан 50, Дереляк Йосиф із Гросс-Кугель 10. — Хто черговий?

„Школяре, школяре! Чоло догори!.."

УКРАЇНСЬКА ДІТВОРА ВІТАЄ ВЕСНУ.

Краків, 2. червня 1941.

Аж дивувалися всі! Бо подумайте тільки: скупа, непривітна й холодна досі надвислянська мачуха-природа, що скоса й заздро позирає на розщебетану вулицями міста українську шкільну дітвору й під три замки заховала досі довгожданий весняний легіт навіть перед своїми дітьми, щоб — хоронь, Господи — частинка його не попестила тендітного тілечка оцих рухливих пришельців із сходу — враз злагідніла. І щедрою, майже наддністрянською рідноматеринською щирою рукою — ба, повними пригорщами — вже від самого ранку першочервневої неділі почала сипати на землю цілими каскадами сонящне теплопроміння, щоб нагріти її, щоб оцим безхатнім діточкам дати відчути пестощі весняного леготу. І купалася ось так у сонячному сяйві краківська земля ціліську днину аж до передвечірніх годин, коли й дітвора й їхні батьки почали звідусіль сходитися на Льоретанську вулицю до салі УДК, де дітвора Української Школи заходилася вітати весну. Звідусіль біжить дітвора. Хто ж не має ще відваги й сили попробувати швидкости своїх ніг — користає — як оцей юний „громадянин", що на візочку дрімає перед школою й певно в сні-уяві переживає вже недалеке свято — з батьківського ручного транспорту.

Входимо в салю. Гамірно від щебету дітвори, втішно від розрадуваних облич батьків, що їхні діти зявляться оце незабаром на сцені. Бо й сцена понурої звичайно салі — сьогодні не та: привітна й весела. Справді весняна. Про це подбала весняно-теплими декораціями завжди запопадлива біля наших імпрез пані Марія Гарасовська-Дачишин. То ж і тепер віє зі сцени весняним подувом.

Ще один дзвінок (не знаємо вже навіть котрий із черги! Та — діти люблять дзвонити...) — і на сцену вскакують „жаби". Але чомусь темно! Ага, треба поправити світло. Поправили — й починається програма. Як і акторам, так і імпрезі дають початок... бузьки. Тобто чорногузи. Гарно пливе „танок бузьків" у виконанні дівчаток-школярок: Л. Терлецької, А. Хицяк і Р. Максимів. Відлетіли „бузьки" — вилазять „жаби" (Р. Кузик, І. Сквіртнянська й В. Сачківська) та втішно танцюють. За ними йдуть у танок „русалки": З. Яворська, А. Хицяк (дуже мягкі й гнучкі рухи!) та І. Світушак. А згодом „грибки": Л. Савойка, І. Саган, І. Гумініловиич, Х. Хомінська, та врешті загальний „танок квітів": Р. Кузик, І. Яворська, І. Світушак, А. Хицяк, І. Хицяк, Л. Терлецька й І. Сквіртнянська. На закінчення тієї першої частини, що представляла „Весну в лісі" — дівчата й хлопці хором відспівали „Ку-ку" й „За горою, за лісом".

У другій частині були національні танки: „Козачок", жваво виконаний Л. Терлецькою, „Гопак", відтанцьований Р. Кузик („хлопець") та З. Яворською (дуже мила „пара": незвичайно вимовне, промінно-ясне личко „хлопчика" й чорнява дівчинка приємно пестили око), „Катерина", в виконанні Р. Кузик, Яворської, Сачківської, Сквіртнянської, А. Хицяк та Світушак, та врешті „Залицяння", відтанцьоване дуже добре А. Хицяк та Л. Терлецькою (як „хлопцем"). Обі юні танцюристки дали вже щось із зачатків балетових рухів. Тому й повторити мусіли ще „Чардаш" Брамса. І цю частину закінчив хор піснями „Гей, у лузі червона калина" та „Ой, видно село".

Остання, третя, частина свята — це інсценізація весни живою картиною — танком „Проміння сонця". Завмерлі паростки природи, що вснули довгим зимовим сном (Кузик, Яворська, Хицяк, Савойка, Світушак, Сквіртнянська, Сачківська й Гумініловиич) оживають і відроджуються, коли над ними зявилося сонце (п. Ірина Голубовська) й своїми проміннями-еволюціями збудило й нагріло їх. Ця картина, що в ній виступила й сама вчителька плястики — буда завершенням танкового змісту святкування, що його закінчив хор „Гимном школярів", а школярі з батьками національним гимном.

Кому дякувати за ці радісні хвилини? Очевидно — в першу чергу дітворі. Але зокрема й передусім — це заслуга, праця й труд п. Ірини Голубовської, що вчить і виховує дітвору в ділянці танкового мистецтва, що вщіплює в них розуміння краси й смаку, згодом учителя п. П. Татунчака, що школить і кермує хором, урешті — це піклування управителя школи п. Михайла Салдана, що зорганізував це святкування й відповідав за цілість.

Жаль тільки, що так коротко ми були з дітворою. І не всі. Та чи не повторити б його, от хоч би в чергову неділю? Але тоді — звернути більше уваги на музичну сторінку. Щоб іти разом із тактом і темпераментом дітей-виконавців.

Гадаємо, що можна повторити. І знову прийдемо всі.

Прийдуть і ті, що не були, та згадуватимуть колишній майдан Сокола-Батька й пописи дітвори шкіл Р. Ш.

П. С-ий.

З українського життя

ХОЛМЩИНА.

ВОЛОДАВЩИНА В ЦИФРАХ.

Володавська Делеґатура обіймає своїм діянням 7 сільських волостей і 1 міську. Національний їх склад ось який:

Волость	Українців	Усього насел.	Українців у %
Ганськ	3232	7982	40,0
Кривоверба	3250	4904	66,0
Собібор	5952	9293	63,0
Воля Верещинська	3281	10015	38,0
Вирики	3905	6770	58,0
Волосковоля	3918	8246	47,5
Володава-село	3147	6072	57,8
Володава-місто	1563	9301	16,8
Разом	28788	62585	46,0%

Українське населення в абсолютній більшості православне, дотепер не було ні одного випадку видвигнення питання: католики і православні, деякі ворожі чинники старалися використати звісну справу „здешні" й „нездешні", одначе свою роботу ведуть дуже хитро й на ширшому форумі цієї справи не видвигають. Національно-освідомна праця йшла в початках досить жваво й дала вже гарні вислідки.

ВІНКЕНТИН ПРИ ПРАЦІ.

Над „витицьким болотом" волості Воля Верещинська на Володавщині живе забуте всіми село Вінкентин. Сама вже назва вказує, що польські опікуни завзялися на його український характер і не щадили ні часу ні коштів, щоб його спольщити. Хоч удалося ворогам змінити зовнішній вигляд цілого села, одначе душі твердого холмщака не змінили.

Доказом цього хай буде факт, що це сельце продовж цілої сумної польської дійсности не мало ніякої школи, а нині має українську школу, УОТ з 56 членами й добре поставлену кооперативу. Першим проявом праці місцевого УОТ була академія, влаштована в честь св. п. Біласа й Данилишина. Українські пісні, що перший раз тут так дзвінко гомоніли, реферат про безсмертний чин героїв — глибоко зворушили серця молоді і старших та гострим вістрям вбилися в серця зібраних калакутів. Заходом аматорського гуртка при місцевім УОТ поставлено дуже вдатно драму „Мати Наймичка", на якій можна було подивляти вроджений хист молоді, а вже правдивою несподіванкою була академія в честь Т. Шевченка. Започатковано її відспіванням „Заповіту", дальше була деклямація „Мені однаково" і реферат про життя і творчість Т. Шевченка. Дальшу програму виповнили точки: „Зоре ж моя, вечірняя" та „Реве та стогне" у виконанні місцевого хору, деклямації „Мені тринадцятий минав" у виконанні Корнишука Степанка, „Було колись на Вкраїні" у виконанні Кухарука Володимира і „Тарасова ніч". По короткій перерві шість дівчаток у національних одягах відспівали при супроводі рухових вправ „Гей, діти українські", далі була дитяча вистава „Садок вишневий коло хати" та інсценізація „Розрита могила". По відспіванні національного гимну піднесені на дусі розійшлись глядачі по домах.

Дня 21. квітня уладжено виставу „Безталанна", що доказала великі драматичні спосібности місцевої молоді.

Культурно-освітню працю у Вінкентині веде місцевий учитель п. Липовий, що за час свого короткого побуту зумів працю поставити на доволі високому рівні та приєднати до своєї праці ввесь сільський актив.

Зі спорту

СЯН ПЕРШУНОМ ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНОГО ТУРНІРУ.

Сян — УСК 9:0 (6:0).

Зеленосвяточний турнір, у якому взяли участь чотири дружини, а саме; Сян, УСК, Герес С. Г. і СС. унд Поліцай-Норд, почався метчом двох українських дружин за українське першенство Ген. Губернаторства. Цей метч виявив ще раз ту велику прогалину, яка ділить „Сян" від усіх інших українських дружин Ген. Губернаторства. Сян" — це дружина високовартісна, всебічно вироблена, особливо під технічним та культурним оглядом. Підчас двох виступів Сяну не бачили ми ні одного свідомого фавлю чи неспортового загравня сяновиків. Сян грає дійсно по-спортовому, швидко й комбінаційно, що в парі із знаменитим зігранням, тактичним зрозумінням тягів і доброю стріловою диспозицією напасників мусить у висліді приносити блискучі перемоги.

Ясно, що УСК на цьому тлі випав мізерно. Потовчений Проломом, не гірше „поправлений" Лемком у Сяноці, мусів виставити грачів, що не дорівнювали товаришам, але зійшли зате з непокаліченими ногами чи ребрами. Ціла дружина випала слабо, зокрема напад, що взагалі не істнував. У нападі був тільки один грач, Дідушак, ще дуже сирий, але хоч кілька разів стрілив. Помикальський до нападу не надається, а Мелень по перерві на його місці заграв дуже добре, але нічого не міг зробити.

На помочі дуже добре заграв Цимбала й у першій половині Мелень. Залога добра, особливо приємну несподіванку зробив Демків, що по добрім перешколі повинен стати добрим партнером Вішки, який був найліпшим оборонцем обох дружин. Стельмахів не поносить вини в високій програній. Виловлював, що зміг.

Склад дружин такий: Сян: Гуцул, Лапичак — Зілинський, Гринишин — Федорович — Дутко, Суський — Турко — Замірський — Богурат — Хитра. — УСК: Стельмахів, Вішка — Демків, Вальчик — Цимбала — Мелень, Ощудляк — Небелюк — Помикальський — Дідушак — Гірка. Ґолі стріляли: Турко 5, Богурат і Замірський по 2. Суддював дуже добре п. Зегетмаєр.

Сама гра була цікава тільки перших десять хвилин, пізніше з постійною перевагою Сяну; УСК грав радше випадами, в яких мав декілька дуже добрих нагод стрілити голя, але, на жаль, не було кому.

*

Другий метч між Герес С Г. і СС. унд Поліцай-Норд дав вислід нерішений 1:1.

УСК — Герес С. Г. 5:3 (1:2).

Ці змагання виявили ще раз наглядно, що воля перемогти — це вже стільки, що сама перемога. УСК по трьох слабих виступах, у неповному складі, приступив до цієї зустрічі з невисоками шансами і хоч німецька дружина вела 2:0, згодом 3:1, зовсім заслужено виграв по гарному кінцевому старті. Зміцнений Кобзярем і Познахівським дещо підніс клясу гри, грачі зігрались уже дещо зі собою, поодинокі лінії доповнювалися, так що разом творили вже кращу цілість. По повороті Бернадина та Маринця УСК буде творити знову небезпечну дружину.

На цих змаганнях УСК грав у такому складі: Стельмахів, Вішка — Демків, Вальчик — Цимбала — Познахівський, Помикальський — Дідушак — Кобзяр — Мелень — Небелюк. Суддював п. К. Бахман. — Ґолі стрілили: Кобзяр 2, Дідушак 2, Мелень 1.

Залога, що звичайно була найкращою лінією УСК-у, тим разом шванкувала. Стельмахів пустив першого ґоля поміж ноги, другого також міг виловити. Демків слабший ніж попереднього дня, але навіть усе доброму Вішці не виходило та його „кікс" спричинив треті ворота. При кінці Вішка поправився значно, хоч мусів грати за себе й змученого Демкова.

В помочі й цим разом дуже добре заграв Цимбала, що стає справжньою підпорою дружини. Тон нападові надавав Кобзяр, що сам стрілив два ґолі й прегарно випускав партнерів, Дідушак показав деякі заграння й стріли, що ворожать йому багато успіхів. Мелень у нападі заграв слабше, ніж попереднього дня в помочі, але зате стрілив найкращого ґоля підчас змагань. Помикальський у нападі почував себе непевно.

Хід гри дуже емоційний. З місця гостре темпо й незлі потягнення обох дружин. У 8 хв. зовсім несподівано по замішанні військова дружина добуває першого ґоля. Протинаступи УСК-у не дають висліду, навпаки, знову успіх німецької дружини, що по 18 хвилинах гри веде 2:0.

Дальша гра із змінним щастям: УСК марнує безліч дуже догідних ситуацій і щойно в останній хвилині перед перервою Кобзяр перебивається, минає воротаря й стріляє в пусті ворота, поправляючи вислід на 2:1.

По відпочинку УСК переймає ініціятиву. Наступи йдуть за наступами, але нещасний кікс Вішки в 20 хв. і 3:1. УСК зривається до наступу і по чотирьох хвилинах уже 3:2. Кобзяр використав непорозуміння між залогою і воротарем, а Мелень вирівняв чудовою бомбою у праве віконце. Гра стає гаряча, але УСК рішає її для себе по ґолях Дідушака у 37-ій і 42-ій хв. та сходить із грища під рясні оплески врадуваної публики.

Сян — СС унд Поліцай-Норд 5:1 (3:0).

Один із видців висловився на трибуні, що хотів би постійно приглядатися таким змаганням. Мав повну слушність. Гра сяновиків справді приковувала всіх. Ці симпатичні, молоді й інтеліґентні хлопці грають справді гарно, комбінують і подають доцільно, без помилки уставляються і вибігають на позиції, під воротами подають мяч тому, хто має найдогіднішу позицію, без еґоїстичного бажання добути ворота, так що ґоль уже находить правильну дорогу. Крім цього чудово бігають, усі звинні мов коти й виспортовані, видержують темпо й кондицію від початку змагань до кінця.

Інший із видців — чужинець — дивувався, як то українці вміють так добре грати. Ми знаємо, чому. Бо сяновики працюють над собою, тренують і знають, що таке дисципліна та спортова культура. От і тайна успіхів Сяну. Хай кожний український клюб приступить до праці з таким підходом, тоді напевно недовго дорівняє Сянові.

Сян збирав бурі оплесків від своїх і чужих. Дрібні змагуни, хоч падали часто на мураву, стріляли ґолі й добували ще більше симпатії.

Прізвища змагунів такі: Гуцул, Лапичак — Зілинський, Гринишин — Федорович — Хитра II. (Дутко), Суський — Турко — Дутко (Замірський) — Богурат — Хитра I. Ґолі добули: Турко 3 та Богурат 2. — Суддя п. Зеґетмаєр дуже добрий.

Гра була дійсно гарна та емоційна. Поліцисти грали несподівано добре, особливо пописувався в них воротар. Сян, хоч виграв високо, але по важкій боротьбі й вкладі всіх сил. Гру починає німецька дружина й зміцця падає бомба над воротами Гуцула. Протинаступ приносить бомбу Богурата й Сян веде в 2 хв. 1:0. Німецька дружина грає завзято, гра отверта без переваги. Щойно в 30 хв. Богурат використовує вибіг воротаря і є 2:0. Чотири хвилини пізніше Турко підвищує до 3:0.

По зміні все маркантніша перевага Сяну. Бомби Турка йдуть одна по другій, але або нецільні, або виловлює воротар. У 16-ій хв. Богурат тягне, але падає разом із заложником, а мяч залишений без опіки висилає до воріт Турко. Поліцисти добувають свій пункт у 32-ій хв., але вже в 40-ій хв. Лапичак підтягає, передає Богуратові, цей Туркові, що устійнює вислід на 5:1.

У дружині Сяну дещо слабшою лінією є залога, дуже вирівняна й певна поміч, у нападі особливо блестить Турко й сильно підтягається Богурат. Воротар Гуцул — це підпора дружини. Ч.

Сян — Військова дружина (Радимно) 1:1 (1:1).

Дня 29. травня ц. р. зустрінувся Сян із сильною військовою німецькою дружиною з Радимна. До цих змагань виступили сяновики без Турка в нападі та без Гринишина в помочі. М-р Коростіль у помочі старався вповні заступити, зате Кізима ходив лиш по площі і не віддав до воріт ніодного доброго стрілу. Хитра й Суський гарно пробивалися, та під воротами не виходив їм стріл. Богурат стріляв багато, хоч часто перестрілював. Замірський не дописав. Поміч добра. Федорович і Дутко є доброю остоєю тієї дружини. Залога та воротар Гуцул у дуже добрій формі. Німецька дружина була швидка та пробоєва. При більшому щасті вона могла перемогти.

Гру почав Сян. Одначе гості, граючи з вітром, відбирають мяч і атакують Сян. Невпинні стріли йдуть на ворота Сяну, одначе Гуцул усе виловлював. Сян, маючи проти себе сильного противника й вітер, лиш деколи міг дійти до воріт. У 35 хв. гості сильно натискають на ворота. Під воротами замішання. Гуцул вибіг, а мяч ненадійно вкотився до сітки. Сян іде до протинаступу. В 3 хв. опісля Федорович переймає мяч, стрілив здалека на ворота й стан 1:1.

Після зміни Сян починає атакувати, але ніодин стріл не приносить успіху перемиській дружині. Випади гостей виловлює певно Гуцул або здержуються на залозі. Вислід 1:1 залишається незміненим і Сян кінчає вже треті змагання нерішеним вислідом. Суддя проф. Красник добрий. Видців 500.

—o—

ВСЯ МОЛОДЬ ДО ВІДДІЛІВ МОЛОДІ!

Реферат Опіки над Молоддю і Родиною при УДК у Кракові подає до загального відома, що вписи до всіх краківських відділів (Курінь Новиків, Курінь Юнацтва, Курінь Молоді, Український Спортовий Клюб) можна доконувати кожного дня в урядових годинах у канцелярії УДК в Референтурі Молоді, або на площі підчас вправ відносного відділу. Прохання про прийняття можуть вносити мужчини й жінки, починаючи від 7-го року життя вгору. Молодь від 7—18 літ, крім прохання про прийняття, мусить мати також дозвіл від батьків.

Реферат Опіки над Молоддю і Родиною
при УДК у Кракові.

2007 2-3

КОМУНІКАТ.

Реферат Опіки над Молоддю і Родиною при УДК у Кракові подає до відома всіх краківських відділів молоді, що руханка відбувається стало на площі при вул. Коперника 23, в такому порядку:

КУРІНЬ НОВИКІВ:
новики: субота, год. 16—18;
новички: пятниця, год. 17—18.

КУРІНЬ ЮНАЦТВА:
юнаки: вівторок і пятниця, год. 17—18.30;
юначки: четвер, год. 17—18.30.

КУРІНЬ МОЛОДІ:
мужчини: четвер, год. 19—20.30;
жінки: вівторок і четвер, год. 19—20.30.

У. С. К.:
Відділ мужчин і жінок: понеділок, середа, пятниця, год. 6.30—7.30 рано.
Секція копаного мяча: середа й пятниця, год. 18—19.30.

Поза тими годинами всякі вправи на площі є заборонені, хіба за спеціяльним дозволом Референта Оп. н. Мол. і Род.

За порядок на площі відповідає відносний курінний, або його заступник чи інструктор.

Реферат Опіки над Молоддю і Родиною
при УДК у Кракові.

2008 2-3

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба вплачувати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau Reichsstrasse 34, Fernspr. 230-30. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79